

Številka: 007-310/2023/64 (132-03)

Ljubljana, 12. 01. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva – skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na redni seji dne sprejela

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva (EVA: 2023-1711-0026) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloge:
– predlog sklepa vlade

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,

- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Zaradi problematike porabe enotne matične številke občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) je potrebna manj zahtevna sprememba Zakona o centralnem registru prebivalstva ter posledično prilagoditev pripadajoče uredbe. EMŠO je identifikacija za enoznačno opredelitev posameznika in predstavlja temeljni, z matematično metodo izračunani numerični standard. Namenjena je vodenju in vzdrževanju zbirk podatkov o prebivalstvu, povezovanju podatkov v teh zbirkah ter racionalizaciji dela državnih organov in drugih uporabnikov, ki imajo zakonsko podlago za uporabo EMŠO. Identifikacija je namenjena tudi uresničevanju pravic in obveznosti posameznika. EMŠO je trinajstmestno število, kjer prvih sedem mest opredeljuje datum rojstva, osmo in deveto mesto pa opredeljuje register. Trenutno je v Republiki Sloveniji v uporabi register s šifro 50, čeprav je imela Slovenija po nekdanji zvezni zakonodaji na voljo šifre od 50 do 59. Deseto, enajsto in dvanajsto mesto EMŠO predstavljajo zaporedne številke znotraj istega datuma rojstva, kjer so številke od 000 do 499 rezervirane za moški spol, številke od 500 do 999 pa za ženski spol. Trinajsto mesto je kontrolna številka, izračunana po matematični formuli. Ker znotraj šifre registra 50 ni mogoče več zagotoviti prostih enoličnih EMŠO, se s spremembo zakona v uporabo uvaja šifre od 51 do 59.

Z navedeno rešitvijo se zasleduje cilj nemotenega delovanja države, saj vsi veliki registri in sistemi temeljijo na EMŠO kot povezovalnem znaku oziroma ta podatek vsebujejo registri in evidence na številnih področjih.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Urša Židan, v. d. generalnega direktorja Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Boštjan Poklukar, minister,
- Tina Heferle, državna sekretarka,
- Urša Židan, v. d. generalnega direktorja Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka.

5. Kratek povzetek gradiva:

Upravljaavec Centralnega registra prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: CRP) določi EMŠO enotno po datumu rojstva in spolu - za državljane in tujce, rojene v Republiki Sloveniji, že takoj ob rojstvu, za ostale osebe pa na podlagi podatkov iz osebnega dokumenta. EMŠO se namreč določa tudi tujcem, ki imajo v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje, in tujcem, ki nimajo dovoljenja, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom. EMŠO sestavlja trinajst številok. 8. in 9. številka sta številki registra (šifra 50), 10., 11. in 12. številka pa so zaporedne številke oziroma kombinacije spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne (000-499 za moške in 500-999 za ženske). Ker znotraj šifre registra 50 ni več mogoče zagotoviti prostih enoličnih EMŠO, se s predlogom spremembe zakona v uporabo uvaja ostale šifre, ki so bile v času pričetka uporabe EMŠO rezervirane za Republiko Slovenijo, to so šifre od 51 do 59.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE

e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
/				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za notranje zadeve	1711-11-0001	9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev		35.000
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:			
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
/	/	/	
/	/	/	
SKUPAJ	/	/	
OBRAZLOŽITEV:			
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu			
/			
II. Finančne posledice za državni proračun			
Odhodki državnega proračuna, ki so načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, Ministrstva za notranje zadeve, bodo predvidoma v letu 2024 znašali 35.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za notranje zadeve.			
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:			
Sredstva za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljena pri Ministrstvu za notranje zadeve, in sicer na proračunski postavki 9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev.			
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:			
/			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:			
/			
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:			
Struktura EMŠO se ne spreminja, spreminjajo pa se pravila določevanja EMŠO glede na šifro registra, za kar bo potrebno zagotoviti popravke v Centralnem registru prebivalstva in na servisih za določanje EMŠO, vključno z E-rojstvi, to je aplikacijo, ki zagotavlja določitev EMŠO otroku takoj ob rojstvu.			
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:			
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:		DA/NE	
- pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.			
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:			
- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE			
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:			
- v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani.			
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /			
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:			

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-uprave, podportalu e-demokracija dne 17. 11. 2023 Na predlog zakona se je odzivala strokovna javnost: / V razpravo so bili vključeni: - Finančna uprava Republike Slovenije, - Statistični urad Republike Slovenije, - Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Mnenja, predloge in pripombe so dali: / Upoštevani so bili: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Boštjan Poklukar minister Prilogi: - predlog sklepa vlade - predlog zakona	

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na redni seji dne sprejela

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva (EVA: 2023-1711-0026) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

PREDLOG

(EVA: 2023-1711-0026)

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O CENTRALNEM REGISTRU PREBIVALSTVA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1. 1. Enotna matična številka občana (kratica EMŠO)

EMŠO je trinajst mestna osebna identifikacijska številka v Republiki Sloveniji, ki je bila uvedena leta 1976. Je identifikacija za enoznačno opredelitev posameznika in predstavlja temeljni, z matematično metodo izračunani numerični standard. Identifikacija je namenjena vodenju in vzdrževanju zbirke podatkov o prebivalstvu, povezovanju podatkov v teh zbirkah ter racionalizaciji dela državnih organov in drugih uporabnikov, ki imajo zakonsko podlago za uporabo EMŠO. Identifikacija je namenjena tudi uresničevanju pravic in obveznosti posameznika.

EMŠO določi upravljavec Centralnega registra prebivalstva (v nadaljnjem besedilu CRP) enotno za vse prebivalce Republike Slovenije, državljane in tujce, ki imajo v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje, ter tujce, ki v Republiki Sloveniji nimajo dovoljenja za stalno ali začasno prebivanje, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom. EMŠO se vpiše v CRP ob rojstvu, priselitvi oziroma ob vpisu posameznika, kateremu EMŠO ni bil določen.

Upravljavec CRP določi EMŠO enotno po datumu rojstva in spolu - za državljane na podlagi podatkov iz rojstne matične knjige oziroma matičnega registra, za tujce pa na podlagi podatkov iz osebne dokumenta. EMŠO sestavlja trinajst številok. Od 1. do 7. številke je datum rojstva (dve mesti za dan, dve mesti za mesec in tri mesta za letnico), 8. in 9. številka predstavljata vrednost registra (šifra 50), 10., 11. in 12. številka sestavljajo zaporedno številko oziroma kombinacijo spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne (000-499 za moške in 500-999 za ženske). Sestava EMŠO je natančno opredeljena v Uredbi o načinu določanja osebne identifikacijske številke (Uradni list RS, št. 8/99). 13. številko, ki je kontrolna številka in zagotavlja pravilnost EMŠO, določi upravljavec CRP po algoritmu, ki vključuje modul 11. Osnova za izračun zaporedne številke je evidenca določenih EMŠO. Zaporedni številki zadnjega EMŠO, ki je bil določen na isti datum rojstva in spol, se prišteje vrednosti 1. Tako dobljeni seštevek je zaporedna številka za EMŠO, ki se določa. Na isti dan v letu je na voljo do 500 EMŠO za moški in do 500 EMŠO za ženski spol.

EMŠO je bil uveden leta 1976 v Socialistični federativni Republiki Jugoslaviji. EMŠO je skladno z Zakonom o uvedbi matične številke občanov (Uradni list SFRJ, št. 58/76) sestavljalo trinajst številok (DDMMLLLRRZZZK), ki imajo naslednji pomen:

- od 1. do 7. številke: DDMMLLL - datum rojstva (dve mesti za dan, dve mesti za mesec in tri mesta za zadnje tri številke letnice rojstva)
- 8. in 9. številka: RR – dvomestna številka registra:
 - 00-09 – tujci
 - 10-19 – Bosna in Hercegovina
 - 20-29 – Črna gora

- 30-39 – Hrvaška (33 - Zagreb)
- 40-49 – Makedonija
- **50-59 – Slovenija (dejansko je bila uporabljena samo šifra 50)**
- 60-69 – (Državljeni z začasnim prebivališčem)
- 70-79 – Ožja Srbija (71 - Beograd)
- 80-89 – Pokrajina Vojvodina (80 - Novi Sad)
- 90-99 – Pokrajina Kosovo
- 10., 11. in 12. številka: ZZZ - zaporedna številka oziroma kombinacija spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne (000-499 za moške in 500-999 za ženske)
- 13. številka: K - kontrolna številka, izračunana po modulu 11.

Dodeljene številke registra RR za dodelitev EMŠO glede na regijo rojstva:

TABELA https://sh.wikipedia.org/wiki/Jedinstveni_mati%C4%8Dni_broj_gra%C4%91ana
 Registrsko območje 50 pomeni, da je bil EMŠO določen na območju Republike Slovenije.

Regija kraja rojstva in prebivališča 8. in 9. mesto znotraj EMŠO (JMBG jedinstveni matični broj građana)											
Predvidene vrednosti registra opredeljuje spodnja matrika											
republika	cifre	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
tujina	0	mešana uporaba	tujci v Bosni in Hercegovini	tujci v Črni Gori	tujci v Hrvaški	tujci v Severni Makedoniji	tujci v Sloveniji	ni v uporabi	tujci v Ožji Srbiji	tujci v Vojvodini	stranci na Kosovu
Bosna in Hercegovina	1	Banja Luka	Bihać	Doboj	Goražde	Livno	Mostar	Prijedor	Sarajevo	Tuzla	Zenica
Črna Gora	2	ni v uporabi	Podgorica	Bar, Ulcinj	Budva, Kotor, Tivat	Herceg Novi	Cetinje	Nikšić	Berane, Rožaje, Plav, Andrijevica	Bijelo Polje, Mojkovac	Pijevlja, Žabljak
Hrvaška	3	Osijek	Bjelovar, Virovitica, Koprivnica, Pakrac	Varaždin, Međimurje	Zagreb	Karlovac	Lika	Istra, Primorje	Sisak, Banja	Dalmacija	mešana uporaba
Severna Makedonija	4	ni v uporabi	Bitolj	Kumanovo	Ohrid	Prilep	Skopje	Strumica	Tetovo	Veles	Štip
Slovenija	5	v vsej Sloveniji	ni v uporabi								
	6	državljeni z začasnim prebivališčem									
Centralna Srbija	7	građani upisani u MKR DKP Republike Srbije (po čl. 4 Zakona o JMBG)	Beograd	Kragujevac, Jagodina	Niš, Pirot, Toplica	Leskovac, Vranje	Zaječar, Bor	Smederevo, Požarevac	Mačva, Kolubara	Čačak, Kraljevo, Kruševac	Užice
Vojvodina	8	Novi Sad	Sombor	Subotica	Vrbas	Kikinda	Zrenjanin	Pančevo	Vršac	Ruma	Sremska Mitrovica
Kosovo	9	ni v uporabi	Prishtina	Kosovska Mitrovica	Peć	Đakovica	Prizren	Gnjilane, Kosovska Kamenica, Vitina, Novo Brdo			

1.2. Razlogi za sprejem zakona

EMŠO sestavlja trinajst številok. 8. in 9. številka predstavljata šifro registra (šifra 50), 10., 11. in 12. številka pa so zaporedne številke oziroma kombinacije spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne (000-499 za moške in 500-999 za ženske).

EMŠO se določa tako državljanom Republike Slovenije kot tujcem, ki imajo v Republiki Sloveniji urejen status ali pravice in obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom. Tuji državljani se v postopkih pogosto identificirajo z datumom rojstva 01. 01. v posameznem letu (nekateri posamezniki ne vedo svojega datuma rojstva; v določenih državah se datum rojstva zapisuje s 01. 01., ne glede na dejanski datum rojstva), ko pa je EMŠO posamezniku določen, četudi ta na območju Republike Slovenije ne prebiva več, ne more biti porabljen za drugo osebo. Tudi, če je EMŠO določen na napačen datum rojstva ali spol, ga upravljavec CRP razveljavi in ponovno določi, razveljavljena EMŠO pa ostane v evidenci. Razveljavljene EMŠO se ne sme dodeliti drugemu posamezniku, saj je EMŠO osebna identifikacijska številka posameznika.

Zaradi že določenega večjega števila EMŠO, znotraj šifre registra 50 ni več mogoče zagotoviti novih EMŠO na posamezni datum, določitev EMŠO pa je bistvena za vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov o prebivalstvu, povezovanju podatkov v teh zbirkah ter racionalizaciji dela državnih organov in drugih uporabnikov, ki imajo zakonsko podlago za uporabo EMŠO. EMŠO se uporablja kot povezovalni znak med CRP in drugimi zbirkami podatkov in v informacijskih

sistemih služi kot primarni oziroma sekundarni ključ za dostop do podatkovnih baz v vseh velikih sistemih (evidence MNZ, NIJZ, SURS, ZZZS, ZPIZ, ZRSZ, FURS, MDDSZ, KDD, Zemljiška knjiga itd.) in tudi v številnih manjših (30 rednih uporabnikov eCRP). Vodenje teh baz je utečeno in organizirano na sistemu pridobivanja osnovnih podatkov iz CRP-ja, ključ je povsod EMŠO. Identifikacija je namenjena tudi uresničevanju pravic in obveznosti posameznika. EMŠO se uporablja na vseh področjih, kjer so potrebni osnovni osebni podatki o posamezniku ter je kot podatek ali ključ za dostop do podatkov, vpisan v številnih zakonih, podzakonskih aktih in obrazcih. Da se zagotovi nemoteno delovanje države je tako potrebno v uporabo uvesti ostale šifre, ki jih ima Republika Slovenija na voljo, to so šifre od 51 do 59, navedeno pa zahteva spremembo Zakona o centralnem registru prebivalstva ter pripadajoče uredbe.

Gre za tehnično rešitev, ki je lahko uvedena dokaj hitro in ne posega v trenutni koncept enoličnega identifikatorja posameznika. Posameznikom bo omogočila, da bodo lahko nemoteno obravnavani z vidika pravic in obveznosti iz različnih področij, s predlogom spremembe zakona pa se bo v Republiki Sloveniji tudi v bodoče zagotavljala konsistentnost uporabe EMŠO.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S predlaganim zakonom se zasleduje cilj konsistentne uporabe EMŠO. Republika Slovenija je registrska država, kjer je EMŠO temeljni identifikacijski znak posameznika, ki se uporablja v številnih registrih in evidencah. Z začetkom uporabe registra s šifro od 51 do 59 se zagotavlja nemoteno določanje EMŠO ne glede na število rojstev na določen dan ter njegova široko razvejana uporaba.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na enakih načelih kot veljavni Zakon o centralnem registru prebivalstva in jih ne spreminja. S predlogom zakona se izvaja tehnična korekcija.

S predlogom zakona se zagotavlja tudi načelo odgovornosti, po katerem so za nemoteno delovanje oziroma vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov o prebivalstvu neposredno odgovorni upravljavci zbirk podatkov. CRP predstavlja osrednjo distribucijsko bazo podatkov o prebivalstvu. V CRP se podatki o prebivalstvu centralno zbirajo, obdelujejo, hranijo in uporabljajo z namenom spremljati stanje in gibanje prebivalstva za potrebe državnih organov in drugih uporabnikov, ki jih potrebujejo za opravljanje predpisanih nalog oziroma za vodenje zbirk podatkov o posameznikih ter za namene izvajanja statističnih, socioekonomskih in drugih raziskovanj, za katere imajo zakonsko podlago. Enolična identifikacija posameznika temelji na določenem EMŠO, ki je bistvena za vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov o prebivalstvu, povezovanju podatkov v teh zbirkah ter racionalizaciji dela državnih organov in drugih uporabnikov, ki imajo zakonsko podlago za uporabo EMŠO.

2.3 Poglavitne rešitve

Pri navedbi šifre registra, kjer je Republika Slovenija do sedaj uporabljala zgolj šifro 50, od že prej predvidenih šifer 50 do 59, se omogoči uporabo vseh obstoječih šifer registra, ki so bile rezervirane za Republiko Slovenijo, to je od 50 do 59. V primeru porabe zaporednih EMŠO znotraj šifre registra 50 za posamezen spol na posamezni datum, se bo EMŠO avtomatično kreiral na naslednji prosti EMŠO iz registra s šiframi od 51 do 59.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjuje se, da bo imel predlagani zakon finančne posledice, ki izhajajo iz nadgradnje CRP, ki bodo bremenile Ministrstvo za notranje zadeve, ki upravlja register. Nadgradnja bo zajemala prilagoditve servisa za določitev EMŠO, ki bo v primeru porabe zaporednih EMŠO znotraj šifre registra 50 za posamezen spol, avtomatično prešle na naslednjo prosto EMŠO iz registra s šiframi od 51 do 59. S tem bo na isti dan namesto okvirnih 500 EMŠO za posamezni spol na razpolago okvirno 4000 EMŠO za posamezen spol. Potrebne bodo tudi ustrezne dopolnitve na informacijskem sistemu e-Rojstva, preko katerega se EMŠO otroku določi že v porodnišnici.

Odhodki državnega proračuna, ki so načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, Ministrstva za notranje zadeve, bodo predvidoma v letu 2024 znašali 35.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za notranje zadeve.

Finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva ni.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.1 Estonija

Estonci kot enolični identifikator uporabljajo 11 mestno številko. Prva številka določa spol in stoletje rojstva (liho število za moške in sodo število za ženske; 1-2: 19. stoletje; 3-4: 20. stoletje, 5-6: 21. stoletje). Sledi šest števil, ki ustrezajo datumu rojstva (LLMMDD). Temu sledijo tri številke, ki ustrezajo zaporedni številki, ki ločuje osebe, rojene na isti datum. Zadnja številka je kontrolna številka.

5.2 Belgija

Belgija kot enolični identifikator uporablja 11 mestno število z ločili. Prvih šest števil in dve neobvezni piki sta predvideni za zapis datuma rojstva v obliki LL.MM.DD. Za ločilom (ki je lahko pika, pomišljaj ali presledek) sledijo tri zaporedne številke, ki označujejo spol (lihe za moške, sode za ženske). Sledi ločilo (ki je lahko pika, pomišljaj ali presledek) nato sta navedeni dve kontrolni številki.

5.3 Danska

Danska uporablja 10 števil, ki vsebujejo vezaj. Šest števil v obliki DDMMLL odraža datum rojstva. Sledi neobvezen presledek ali vezaj in štiri številke, kjer je zadnja kontrolna.

5.4 Finska

Finski nacionalni identifikator vsebuje šest števil, ki so zapisane v formatu DDMMLL in označujejo datum rojstva. Sledi oznaka stoletja. Nato imajo trištevni osebni znak, ki mu sledi kontrolna številka ali črka.

5.5 Madžarska

Madžarska uporablja 11 mestno številko. Prva številka ustreza spolu (1 za moški spol in 2 za ženski spol). Za državljane rojene pred letom 1900 ali državljane z dvojnimi državljanstvom, so možne tudi druge številke. Sledi šest števil, ki odražajo datum rojstva (LLMMDD). Sledijo tri serijske številke in kontrolna številka.

5.6 Italija

Najpomembnejša identifikacijska številka v Italiji je »codice fiscale«. Zanj obstaja več imen, vključno z davčno številko in osebno identifikacijsko številko. Potrebna je za vse vrste storitev, kot je davčna registracija in zagotavljanje identifikacije za socialno varnost, zdravstveno varstvo in zaposlovanje.

Identifikacijsko številko izdaja italijanska davčna agencija (Agenzie delle Entrate). Italijanski državljani dobijo številko ob rojstvu, ne državljani, ki se preselijo v Italijo, pa jo lahko zahtevajo kadarkoli. Tujci, ki zaprosijo za »codice fiscale«, prejmejo plastično kartico, na kateri je navedena njihova številka, v nekaj tednih po sprejetju njihove vloge.

Identifikacijska številka je sestavljena iz 16 črk in števil, ki sledijo določenemu vzorcu:

- šest črk: prvi trije soglasniki iz priimka, ki jim sledijo prvi trije iz imena. Če zmanjka soglasnikov, se vrzeli zapolnijo s samoglasniki. Če v imenu nima dovolj samoglasnikov, se doda 'x'.
- pet števil in črk: dve številki pomenita letnico rojstva. Tem sledi črka, ki označuje mesec rojstva. Zadnji dve številki ustrezata dnevu rojstva, kjer veljajo vrednosti od 01 do 31 za moški spol, za ženski spol se dnevu rojstva prišteje še število 40.
- štiri črke/številke: te označujejo rojstni kraj. Vsaka italijanska občina in tuja država ima svojo štirimestno kodo, ki se začne z 'Z'.
- ena črka: „kontrolna“ vrednost, ki jo ustvari italijanska davčna agencija.

5.7 Nemčija

V Nemčiji se 11-mestna identifikacijska številka dodeli vsakemu davčnemu zavezancu. V splošnem velja skozi celotno življenje posameznika in se ne spreminja.

Zvezno ministrstvo za finance in nemška vlada sta z uvedbo identifikacijske številke (davčne številke) želela poenostaviti davčni postopek in zmanjšati birokracijo. Identifikacijska številka se uporablja za elektronsko pošiljanje podatkov davčni upravi. Podobno omogoča primerjavo različnih nizov podatkov, ki pripadajo isti osebi, in nedvoumno identifikacijo posameznika.

Za izdajo identifikacijske številke je pristojen Zvezni centralni davčni urad (Bundeszentralamt für Steuern). Od leta 2008 Zvezni centralni davčni urad vsaki osebi, registrirani v Nemčiji, po pošti pošlje edinstveno identifikacijsko številko. Od takrat naprej otroci svojo davčno številko prejmejo v treh mesecih po rojstvu. Za posameznike, ki živijo v Nemčiji (priseljenci), se identifikacijska številka določi samodejno, ko nemški registracijski organi pošljejo podatke o registraciji posameznika (ob prvi prijavi prebivališča v Nemčiji) zveznemu centralnemu davčnemu uradu.

Vsak nemški rezident ima davčno številko. Davčni urad uporablja to številko za identifikacijo posameznika. Davčna številka je trajna, se nikoli ne spremeni, zapisuje pa se v obliki "12 345 678 901".

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic za poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na e-demokraciji 17. 11. 2023. Pripombe javnosti k predlogu sprememb zakona vsebuje Poročilo o prejetih pripombah, predlogih in mnenjih na predlog Zakona o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva ter o njihovem upoštevanju - zainteresirana javnost, ki je priloga vladnega gradiva (VI. Priloge).

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Boštjan Poklukar, minister,
- Tina Heferle, državna sekretarka,

- Urša Židan, v. d. generalnega direktorja Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 3/22 – ZDeb) se v 8. členu v drugem odstavku v drugi alineji besedilo »šifra 50« nadomesti z besedilom »šifre 50 do 59«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

(Uredba o načinu določanja osebne identifikacijske številke)

Vlada uskladi Uredbo o načinu določanja osebne identifikacijske številke (Uradni list RS, št. 8/99) z določbo spremenjenega drugega odstavka 8. člena zakona v tridesetih dneh od uveljavitve tega zakona.

3. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne trideseti dan od uveljavitve tega zakona. Do tedaj se uporablja Zakon o centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 3/22 – ZDeb).

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu – Pri navedbi šifre registra v veljavnem zakonu, kjer je Republika Slovenija uporabljala zgolj šifro 50, predlog zakona omogoča uporabo vseh obstoječih šifer registra, ki so bile rezervirane za Republiko Slovenijo, to je od 50 do 59. Gre za tehnično rešitev, ki omogoča, da se v 8. in 9. številki EMŠO uporabljajo šifre registra od 50 do 59. V primeru porabe zaporednih EMŠO znotraj šifre registra 50 za posamezen spol, predlog spremembe zakona omogoča avtomatični prehod na naslednjo prosto EMŠO iz registra s šiframi od 51 do 59.

S predlogom spremembe zakona se bo v Republiki Sloveniji tudi v bodoče zagotavljala konsistentnost uporabe EMŠO, ki uporablja kot povezovalni znak med Centralnim registrom prebivalstva (v nadaljnjem besedilu CRP) in drugimi zbirkami podatkov ter v informacijskih sistemih služi kot primarni oziroma sekundarni ključ za dostop do podatkovnih baz, hkrati pa je EMŠO kot podatek ali ključ za dostop do podatkov, vpisan v številnih zakonih, podzakonskih aktih in obrazcih. EMŠO določi CRP upravljavec za vsakega državljana oziroma drugega upravičenega posameznika, ko ga vpiše v CRP ob rojstvu, priselitvi oziroma ob vpisu posameznika, kateremu EMŠO ni bil določen. CRP je namreč osrednja zbirka podatkov o državljanih, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in tujcih, ki imajo dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji, o državljanih, ki so stalno ali začasno, za več kot tri mesece, odsotni iz Republike Slovenije ter o tujcih, ki v Republiki Sloveniji nimajo dovoljenja za stalno ali začasno prebivanje, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom. Upravljavec CRP določi EMŠO enotno po datumu rojstva in spolu za državljane na podlagi podatkov iz rojstne matične knjige oziroma matičnega registra, za tujce pa na podlagi podatkov iz osebne dokumenta.

K 2. členu – Predlog uskladitvene določbe, iz katere izhaja uporaba Uredbe o načinu določanja osebne identifikacijske številke (Uradni list RS, št. 8/99, v nadaljnjem besedilu: Uredba). Zaradi predlagane spremembe v predlogu zakona je potrebna uskladitev določb Uredbe, ki se uskladi s tem zakonom v tridesetih dneh od uveljavitve predloga zakona.

K 3. členu – Vacatio legis. Kljub temu, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu, se začne uporabljati trideseti dan od njegove uveljavitve. Obdobje od začetka veljavnosti zakona in do začetka uporabe je namenjeno nadgradnji informacijskega sistema upravnih notranjih zadev in morebitnim prilagoditvam informacijskih sistemov odjemalcev podatkov CRP.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

8. člen (struktura EMŠO)

(1) Upravljavec CRP določi EMŠO enotno za vse osebe iz 3. člena tega zakona, po datumu rojstva in spolu - za državljane na podlagi podatkov iz rojstne matične knjige, za tujce pa na podlagi podatkov iz osebne dokumenta.

(2) EMŠO sestavlja trinajst števil, ki imajo naslednji pomen:

- od 1. do 7. številke: datum rojstva (dve mesti za dan, dve mesti za mesec in tri mesta za letnico)

- 8. in 9. številka: številka registra (šifra 50)

- 10., 11. in 12. številka: zaporedna številka oziroma kombinacija spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne (000-499 za moške in 500-999 za ženske)

- 13. številka: kontrolna številka, izračunana po matematični metodi (modul 11).

(3) Če je EMŠO določena na napačen datum rojstva ali spol, jo upravljavec CRP razveljavi in ponovno določi, razveljavljena EMŠO pa ostane v evidenci. Ob spremembah drugih podatkov iz 11. člena tega zakona oseba obdrži dodeljeno EMŠO. Razveljavljene EMŠO se ne sme dodeliti drugemu posamezniku.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona določa manj zahtevno spremembo zakona.

VI. PRILOGE

1. Uredba o načinu določanja osebne identifikacijske številke

2. Poročilo o prejetih pripombah, predlogih in mnenjih na predlog Zakona o spremembi Zakona o centralnem registru prebivalstva o njihovem upoštevanju - zainteresirana javnost

Na podlagi 10. člena zakona o Centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št.72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 3/22 – ZDeb in XX) in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o načinu določanja osebne identifikacijske številke

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

S to uredbo predpisuje Vlada Republike Slovenije način določanja osebne identifikacijske številke in izračun kontrolne številke.

2. člen

Osebna identifikacijska številka v Republiki Sloveniji je trinajstmestna enotna matična številka občana (v nadaljevanju: EMŠO), ki jo določa ministrstvo, pristojno za notranje zadeve kot upravljalec Centralnega registra prebivalstva (v nadaljevanju: upravljalec CRP).

II. DOLOČITEV EMŠO

3. člen

EMŠO določi upravljalec CRP po algoritmu, ki vključuje modul 11.

Določi ga na osnovi sedemmestnega datuma rojstva oziroma spola.

Številke od prvega do sedmega mesta EMŠO so datum rojstva - 2-mestni dan, 2-mestni mesec in 3-mestna letnica. Na osmem in devetem mestu je številka registra – šifre od 50 do 59. Na desetem, enajstem in dvanajstem mestu je zaporedna številka, na trinajstem mestu pa kontrolna številka.

Zaporedna številka je kombinacija spola in zaporedne številke za osebe, rojene istega dne – 000-499 za moške in 500-999 za ženske. Osnova za izračun zaporedne številke je evidenca določenih EMŠO: zaporedni številki zadnje EMŠO, ki je bila določena na isti datum rojstva in spol, se prišteje vrednosti 1. Tako dobljeni seštevek je zaporedna številka za EMŠO, ki se določa.

Če je število EMŠO od zaporedne številke 000 do 499 za moške in 500 do 999 na isti dan porabljeno, se za določitev EMŠO vzame številka naslednjega prostega registra.

Na osnovi prvih dvanajstih številke se izračuna kontrolna številka po algoritmu iz 4. člena te uredbe.

V evidenci določenih EMŠO nekatere zaporedne in kontrolne številke pri posameznem datumu rojstva niso možne.

4. člen

Vsako številko emšoja se pomnoži z ustrezno vrednostjo od 7 do 2:

- prva številka EMŠO se pomnoži s 7
- druga številka EMŠO se pomnoži s 6
- tretja številka EMŠO se pomnoži s 5
- četrta številka EMŠO se pomnoži s 4
- peta številka EMŠO se pomnoži s 3
- šesta številka EMŠO se pomnoži z 2
- sedma številka EMŠO se pomnoži s 7
- osma številka EMŠO se pomnoži s 6
- deveta številka EMŠO se pomnoži s 5
- deseta številka EMŠO se pomnoži s 4
- enajsta številka EMŠO se pomnoži s 3
- dvanajsta številka EMŠO se pomnoži z 2.

Dobljeni zmnožki iz prvega odstavka se seštejejo.

Seštevek se deli z enajst (delitev se omeji na celo število).

Ostanek pri delitvi se odšteje od števila 11, razlika je kontrolna številka. Kontrolna številka je enomestna, ima lahko vrednost od 0 do 9.

Če je ostanek pri delitvi 0 je kontrolna številka 0.

Kadar upravljavec CRP EMŠO določa in je ostanek pri delitvi enak 1, je razlika dvomestna in kontrolne številke ni mogoče določiti. V takem primeru zaporedno število preskoči, vrednost zaporedne številke poveča za 1, izračun kontrolne številke pa ponovi po istem postopku.

III. NAČIN UPORABE ALGORITMA

5. člen

Algoritem za izračun kontrolne številke iz 4. člena se uporablja pri vnosu podatkov za kontroliranje pravilnosti vnosa EMŠO in pri določanju nove EMŠO. Način uporabe algoritma je razviden iz Priloge 1 k tej uredbi.

IV. KONČNA DOLOČBA

6. člen

Ta uredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

K UREDBI O NAČINU DOLOČANJA OSEBNE IDENTIFIKACIJSKE ŠTEVILKE

1. primer, kontroliranje že določenega EMŠO:

Kontrola poteka v skladu z navodilom iz 4. člena. Primer kontrole za izmišljeni EMŠO 2902932505526 (ta ni bil določen, niti ne bo mogel biti določen v prihodnje):

2 9 0 2 9 3 2 5 0 5 5 2 6
krat 7 6 5 4 3 2 7 6 5 4 3 2
14 54 0 8 27 6 14 30 0 20 15 4

Seštevek zmnožkov = 192

$192 : 11 = 17$, ostanek = 5

$11 - 5 = 6$

Kontrolna številka je 6.

2. primer, določanje novega EMŠO:

Če bi upravljavec CPR-ja določal EMŠO za osebo ženskega spola, rojeno 29. 2. 1932, bi moral v evidenci določenih EMŠO poiskati zadnjo zaporedno številko. Če bi bila ta na primer 551, bi določanje potekalo enako kot v zgoraj opisanem primeru kontrole: EMŠO bi bil določen z zaporedno številko 552 in bi imel kontrolno številko 6.